

Teppo Ylitalo & Pauliina Ylitalo

**Puoli vuosisataa
erinomaista vettä**

Lapualle, Kauhavalle,
Nurmoon ja Kuortaneelle

LAPPAVESI OY 1972–2022

LAPPAVESI

**VUOSIKERTOMUS
2022**

Sisältö

Toimitusjohtajan katsaus

- **Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat..... 1**
- **Veden hankinta, käsittely ja myynti..... 2**
- **Lappaveden laatu..... 3**
- **Tutkimus, suunnittelu ja rakentaminen..... 4**
- **Lähitulevaisuudesta..... 5**
- **Lappavesi Oy:n omistukset..... 6**
- **Henkilöstö..... 6**

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2022

- **Kulunut vuosi ja lähiaikojen näkymät..... 7**
- **Tuloslaskelma..... 10**
- **Tase..... 10**

Toimitusjohtajan katsaus

Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat

51. toimintavuonna 2022 asiakkaiden talousvesihuolto oli keskeisillä kriteereillä mitattuna korkealuokkaista: i) vedenjakelu oli häiriötöntä Pitkämäen vesiosuuskunnan yhtä 2,5 tunnin katkoa lukuun ottamatta, ii) toimitettu vesi oli 4.6. putkirikkotilanteen aiheuttamia tilapäisiä sameushäiriöitä lukuun ottamatta moitteetonta ja iii) veden jakelupaine oli tasainen. 50-vuotisen toiminnan kunniaksi Teppo ja Pauliina Ylitalo kirjoittivat Lappavedestä hienon historiategoksen, joka julkistettiin 50-vuotisjuhlassa Lapuan Vanhassa Paukussa 26.10.2022.

Taloudellisesti 2022 oli yhtiölle liki tavanomainen. Liikevaihtoa kertyi 1 435 704 euroa, kun se 2019-2021 oli keskimäärin 1 274 652 euroa. Talousarvion hallinnon menot alittuivat 10 095 eurolla, mutta käyttö- ja kunnossapitomenot ylittyivät 55 079 eurolla. Suurimmat budjettiylitykset tapahtuivat kemikaalikuluissa (42 639 €) ja korjaus- ja huoltomateriaaleissa (22 815 €). Vedenmyyntitulot olivat lähes budjetoidun suuruiset. Puunmyynnistä tuloutui 55 908 € ja vanhan toimiston alaskirjauksesta 92 609 € miinusta. Tuloslaskelma päättyi 107 271 euron tappioon ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Kaikki eurosummat ovat arvonlisäverottomia, ellei erikseen ole toisin sanottu.

Vedentoimitus oli kertomusvuonna hyvin luotettavaa. Yhtiön kaikki asiakkaat saivat lappavettä keskeytyksettä, lukuun ottamatta pientä Pitkämäen vesiyhtymää, jonka vedensaannissa oli yksi 2,5 tunnin mittainen keskeytys 4.6. päävesijohtorikon takia.

Lappaveden mikrobiologinen laatu oli hyvä. Kaikissa valvontatutkimusohjelman verkostonäytteissä havaittu E. Coli indikaattoribakteerimäärä oli 0 pmy/100 ml, ja verkoston yleistä kuntoa indikoiva kokonaispesäkeluku 0 pmy/100 ml. Lappavesi oli myös teknis-esteettisesti laadukasta: rautapitoisuus oli 28-110 µg/l (EU ja kansallinen suositusarvo < 200 µg/l), mangaanipitoisuus 3,8-9,6 µg/l (suositus < 50 µg/l), alumiinipitoisuus 47-92 µg/l (suositus < 200 µg/l) ja hapettavuus (kemiallinen hapenkulutus) 1,2-1,4 mg/l (suositus < 5 mg/l).

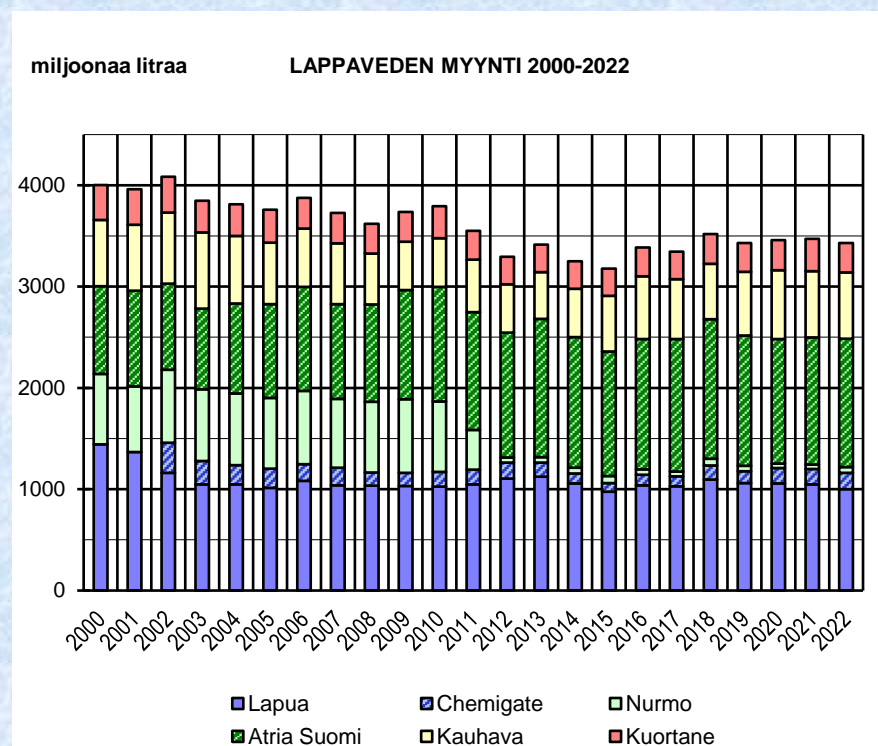
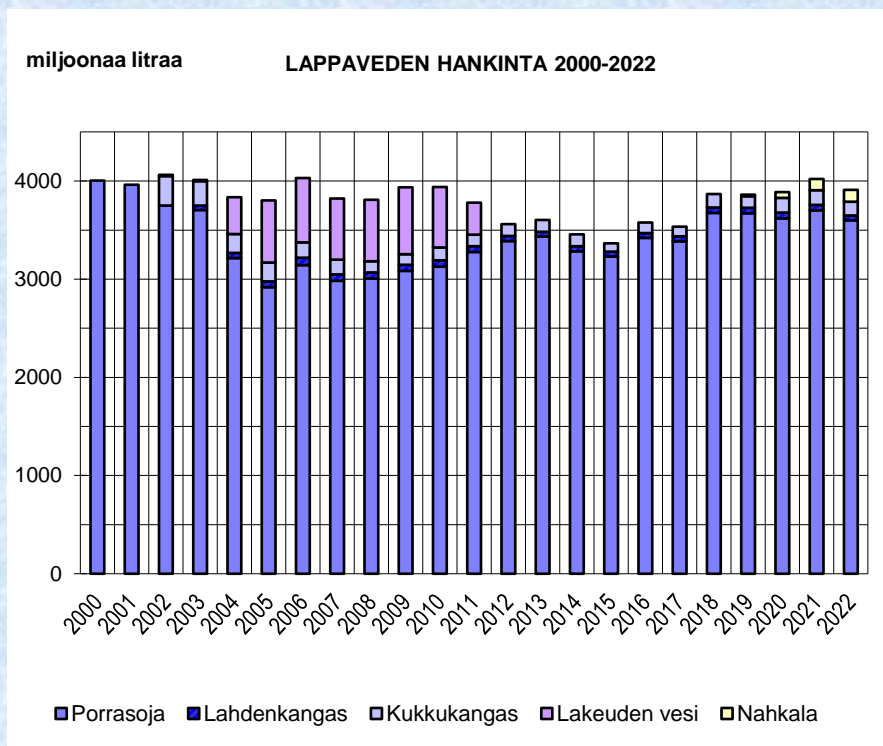
Lappaveden jakelupaine oli tasainen ja Lapuan Pekkisessä olevassa tarkkailupisteessä paine *Lappavesi Oy:n Strategia 2030* päivitettyä sovitun $5,0 \pm 0,3$ bar tavoitteen mukainen. Kesän huippukulutuskaudella ja päävesijohtojen korjauspäivinä painetta oli kuitenkin nostettava verkoston välityskyvyn eli talousveden riittävyyden varmistamiseksi. Painetaso oli Pekkisen tarkkailupisteessä silloin $5,5 \pm 0,3$ bar.

Lappavesiverkostossa sattui 4. kesäkuuta merkittävä putkirikko. Vikakohta saatiin eristettyä vielä samana iltana ja korjattua 10. kesäkuuta. Koko vuoden aikana verkostoon pumpatusta vedestä silti 99 % tuli perille asiakaslaitosten mittareihin, joten verkoston vuotovesitilanne oli oikein hyvä.

Vedenottamojen käyttöaste pysyi vakiintuneen veden tarpeen ansiosta kohtuullisena ja 64 % vedenottamojen kestävästä kapasiteetista oli käytössä. Kesän huippukulutuskaudella käytettiin silti lähes 100 %, joten suunnittelua ja käytännön toimia vedenhankintakapasiteetin kasvattamiseksi on jatkettava. Kertomusvuoden keskeiset toteutuneet projektit olivat i) sähkökeskusten uusinta ja taajuusmuuttajakäyttöjen lisääminen neljälle päävedenottamolle, ii) Porrasojan UV-laitteiden ohjauskeskuksen uusinta, ja iii) vesijohtojen siirrot valtatie 19 ohituskaistahankkeen tieltä. Suunnittelussa ja hankevalmistelussa vuosi 2022 oli normaalia kiireisempi.

Veden hankinta, käsittely ja myynti

Lappavesi Oy otti vuonna 2022 Lappakankaan ja Saukonkylän vedenottamoistaan 3 459 545 m³, Lapuan Kukkukankaalta 160 890 m³, Kuortaneen Lahdenkankaalta 57 353 m³ ja Kauhavan Nahkalasta 159 070 m³ pohjavettä, lappaveden tuotantoon käytettiin siis yhteensä 3 836 858 m³ (10 512 m³/d) pohjavettä.

Lappavesi Oy laskutti asiakkailtaan vuonna 2022 kaikkiaan 3 430 584 m³ (keskimäärin 9 399 m³/d). Myyty vesimäärä oli 108 m³/d pienempi kuin vuonna 2021. Hankitun ja laskutetun vesimäärän erotus oli 406 274 m³ (11 %), mikä koostui vedenkäsittelylaitosten omasta veden käytöstä, mittarivirheistä ja verkoston vuotovedestä.

Lappaveden arvonlisäverollinen myyntihinta oli 49,6 snt/m³. Verrattaessa sitä vuoden 2000 lappaveden hintaan 28,80 snt/m³, hinnan nousu on ollut 72 %. Rahan arvon muutos huomioiden lappavesi on kuitenkin kallistunut 2000-luvulla maltillisesti, vain 1,2 % vuodessa.

Lappaveden laatu

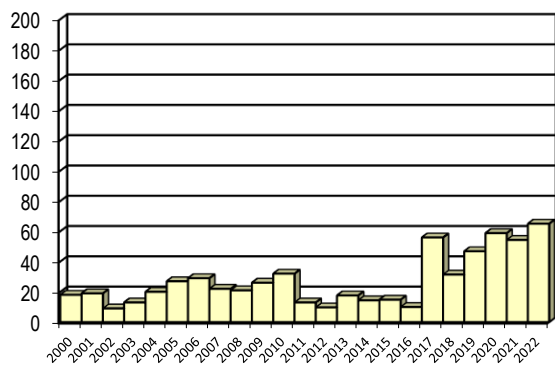
Suurimmassa osassa Lappavesi Oy:n raakavettä on liuenneena enemmän maametalleja - lähinnä rautaa ja mangaania – sekä humusta kuin yhdyskuntien vesilaitosten vedessä hyväksytään. Muuten laadukkaat pohjavedet on siksi käsiteltävä Porrason, Kukkukankaan ja Nahkalan vedenkäsittelylaitoksissa. Lahdenkankaan alueelta saatava pohjavesi on hyvälaatuista ja sen käsittelyksi riittää pelkkä kalkkivirouheella tehtävä happamuuden poisto. Lappaveden raakavesien teknis-esteettiset virheet, jotka kertomusvuoden aikana käsittelylaitosten prosessein hyvin tehokkaasti korjattiin, ovat:

- liuennutta rautaa on pohjavesikaivojen vesissä 1 000-20 000 mikrogrammaa litrassa – lappavedessä 65 mikrogrammaa
- liuennutta mangaania on pohjavesikaivojen vesissä 50-1 000 mikrogrammaa litrassa – lappavedessä 6 mikrogrammaa
- orgaanista hapenkulutusta on pohjavesikaivojen vesissä 2-15 milligrammaa litrassa – lappavedessä 1,2 milligrammaa

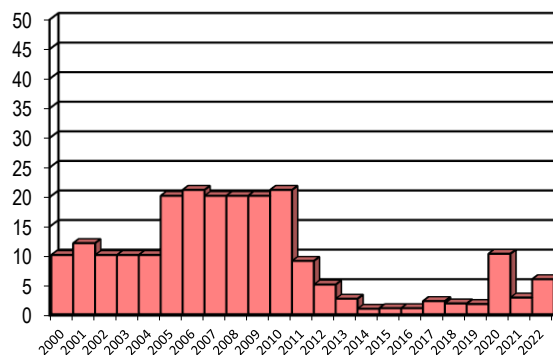
Lappaveden hygieeninen laatu varmistettiin kaikilla käsittelylaitoksilla UV-desinfioinnilla juuri ennen verkostoon pumppaamista. Talousvesiasetuksen mukaisen ja akkreditoidun ulkopuolisen laboratorion toteuttaman valvontatutkimusohjelman näytteenotoin ja laboratorioanalyysin todennettiin lappaveden täyttäneen kaikki vesilaitosten jakamalle talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja laatusuositukset. Lappaveden olennaiset laatumatkat ovat kaikkien nähtävissä yhtiön kotisivuilla www.lappavesi.fi.

Keskeisimpien laatumatkojen vuosikeskiarvot Porrason laitokselta lähtevässä vedessä, jota yli 90 % kaikesta lappavedestä on, ovat olleet 2000-luvulla alla olevien kuvaajien mukaiset. Kukkukankaalla ja Nahkalassa tuotettu vesi on fysikaalis-kemialliselta laadultaan samankaltaista kuin Porrason vesi ja Lahdenkankaan vesi on Porrason vettäkin puhtaampaa.

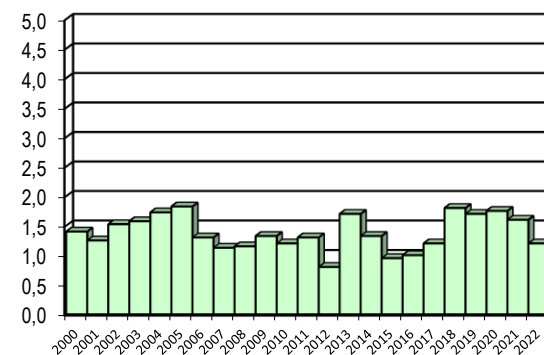
VEDEN RAUTAPITOISUUS 2000-2022 $\mu\text{g/l}$
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 200 $\mu\text{g/l}$)

VEDEN MANGAANIPITOISUUS 2000-2022, $\mu\text{g/l}$
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 50 $\mu\text{g/l}$)

VEDEN ORGAANINEN AINE 2000-2022, mg/l
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 5 mg/l)

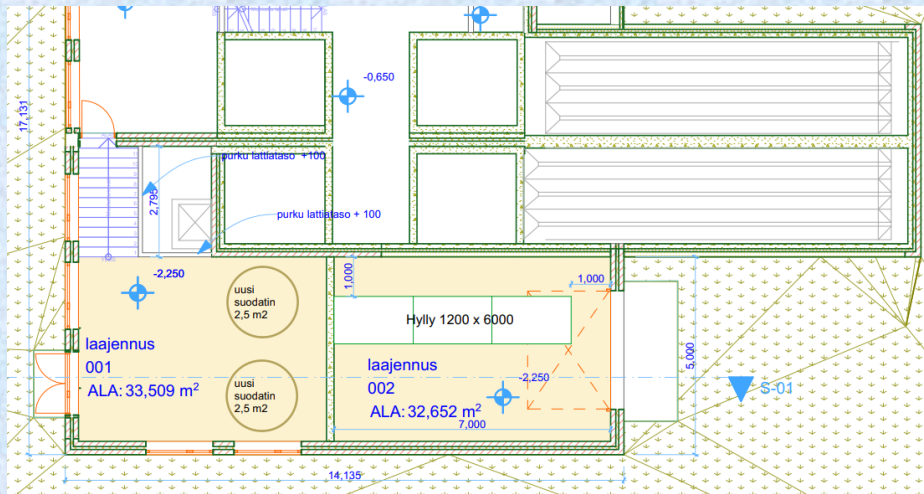
Tutkimus, suunnittelu ja rakentaminen

Tutkimuksen ja suunnittelun osalta Lappaveden 51. toimintavuosi 2022 oli melko kiireinen:

- Kukkukankaan vesilaitoksen laajennus suunniteltiin ja sille saatiin rakennuslupa. Urakoitsijat kilpailutettiin, mutta poikkeuksellisen markkinatilanteen takia urakkasopimukseen ei päästy. Hankintaa jatketaan vuonna 2023 neuvottelumenettelyllä;
- Nahkalan vesilaitoksen kapasiteetin kasvattamiseksi tarvittavat kemikaalilaitteistojen päivitykset suunniteltiin;
- Kauhavan haaran tärkeän venttiilikaivon saneeraus ja samalla Kauhavan suunnan varasyöttö vanhemmasta Lappakangas päävesijohdosta suunniteltiin ja kilpailutettiin;
- VT 19 ohituskaistahankkeen toteuttajaa (Tyl SeiLa) ja heidän konsulttiaan avustettiin vesijohtojen muutostöiden suunnittelussa;
- lappavesiverkoston päivitetty sähköinen kartta laadittiin käyttäen CAD-konsulttina Soilcon Oy:tä;
- uuden vesilain edellyttämän vesiturvallisuussuunnitelman (WSP) laadinta aloitettiin. WSP:n valmiusaste oli 2022 lopussa 80 %.

Isoja uudisrakennusurakoita ei kertomusvuonna valmistunut, mutta useita tärkeitä laiteusintoja ja korjausprojekteja kyllä:

- Neljän päävedenottamon alkuperäiset sähkökeskukset uusittiin ja samalla kaivopumpuille lisättiin taajuusmuuttajat;
- Porrasojan laitoksen UV-desinfiointilaitteiden ohjauskeskukset uusittiin;
- SCADA-ohjausjärjestelmässä verkoston ala-asemien vanhentuneet 11 radiomodeemia uusittiin;
- Nahkalan vesilaitoksen välipumppausta parannettiin kapasiteetin kasvattamiseksi ja toimintavarmuuden parantamiseksi;
- korvaavat vesijohdot rakennettiin Atrian eritasoliittymän laajennus- ja valtatie 19 ohituskaistahankkeen mahdollistamiseksi.

Kukkukankaan vesilaitoksen laajennussuunnitelma

VT 19 uusi tienalitus, 42 metrisen suojaputken porausta

Lähitulevaisuudesta

Lappavesi Oy:n tulevaisuuden tärkein tavoite on vesihuollon palvelutason pitäminen jatkuvasti korkeana. Keskeisintä on varmistaa, ettei veden niukkuus tai mikään sen laatuominaisuus estä asiakkaitamme käyttämästä lappavettä kaikkiin talousvesitarpeisiinsa nyt eikä tulevaisuudessa ja että lappaveden jakelu on häiriötöntä.

Lappavesi Oy:n toiminnan ja menestyksen keskeiset elementit - lähivuosille valitut painopistealueet vahvennettuna - ovat:

- **nykyisistä raakaveden muodostumisalueista huolehtiminen** ja lisäveden hankinta uusilta pohjavesialueilta;
- vedenkäsittelyprosessien ja -laitteistojen säätö, hoito ja kunnossapito sekä tarpeen mukaan uusinta ja parantaminen;
- **jakeluverkoston valvonta, hoito ja kunnossapito sekä suunnitelmallinen saneeraus, uusinta ja parantaminen;**
- henkilökunnan ammattitaidon ja motivaation ylläpito, **varautuminen 2025-2032 edessä olevaan sukupolvenvaihdokseen;**
- avoin ja tuloksekas yhteistyö osakaskuntien vesilaitosten, Lakeuden Vesi Oy:n ja muiden keskeisten yhteistyökumppanien kanssa.

Normaalin käytön ja kunnossapidon lisäksi vuoden suunnittelu- ja rakentamishjelmaan sisältyvät 2023 seuraavat:

- Kukkukankaan vedenkäsittelylaitoksen parantaminen ja laajennus: vedenlaadun varmistaminen ja maksimikapasiteetin nosto;
- Nahkalan vedenkäsittelylaitoksen parantaminen: kemikaalien käsittelylaitteiston parantaminen ja maksimikapasiteetin nosto;
- Kauhavan haaran venttiilikaivon saneeraus ja Kauhavan suunnan varavesisyötön rakentaminen;
- vesiosuuskuntien liittymäkaivojen ja ilmanpoistokaivojen saneeraus 400A lappakangasjohdossa välillä Lakaluoma-Haapakoski.

Talousveden valvontatutkimusohjelman mukaan tehtävät vesinäytteiden keruu- ja analyysipalvelut ostetaan edellisvuosien tapaan ulkopuoliselta akkreditoidulta vesilaboratoriolta, joka vuonna 2023 on Eurofins-Ahma Seinäjoelta. Kaikki asiasta kiinnostuneet tahot voivat todeta lappaveden laaduntarkkailun ulkopuolisen akkreditoidun vesilaboratorion tekemänä sekä ammattitaitoisesti että veden tuottajasta ja toimittajasta riippumattomasti tehdyksi.

Lappavesi Oy:n omistukset

Kertomusvuoden lopussa Lappavesi Oy omisti 82,11 ha maata.

Tila	RN:o	Ala	Pitäjä/Kylä
Mänkiritä	4 ⁴⁵	3,97 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Keskiosa	15 ²⁴	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Monttu-Heroja	22 ¹³⁵	0,42 ha	Kuortane/Kuortane
Porrasoja	89:1	2,93 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Maunus	15 ³⁷	4,00 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Knuuttila	15 ³⁵	6,50 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Hippi	8 ⁶⁶	0,11 ha	Nurmo/Ruha
Lappakari	17 ¹⁸⁸	0,81 ha	Lapua/Haapakoski
Lappakangas	1 ¹⁹⁷	6,10 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Lappahonkola	16 ⁷⁸	2,70 ha	Kuortane/Kuortane
Lappaeskola	15 ⁴³	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Hirvipumppaamo	1:463	1,50 ha	Lapua/Kauhajärvi
Multa-Ahde	16:69	1,00 ha	Kuortane/Kuortane
Multa-Ahde II	16:67	2,02 ha	Kuortane/Kuortane
Leporinne II	1:162	9,13 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Lappakytö	4:167	5,39 ha	Lapua/Kauhajärvi
Lahdenvesi	20:63	1,46 ha	Kuortane/Ylijoki
Saukonk. vesip.	11:105	0,45 ha	Alajärvi/Kurejoki
Vesipaikka 2	10:68	0,20 ha	Alajärvi/Kurejoki
Sorala	1:403	2,10 ha	Lapua/Kauhajärvi
Hiekka	22:109	1,21 ha	Kuortane/Kuortane
Kyrönpää	4:119	1,04 ha	Lapua/Kauhajärvi
Juhanila	22:105	5,46 ha	Kuortane/Kuortane
Juhanila II	22:107	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Uusitupa	4:137	2,80 ha	Lapua/Kauhajärvi
Hirvenkuoppa	4:120	3,35 ha	Lapua/Kauhajärvi
Sorakuoppa	4:148	1,50 ha	Lapua Kauhajärvi
Saukonkylä III	34:602	0,60 ha	Alajärvi/Kurejoki
Multa-Ahde III	16:109	6,05 ha	Kuortane/Kuortane
<u>Kauppila</u>	<u>16:105</u>	<u>3,31 ha</u>	<u>Kuortane/Kuortane</u>
Yhteensä		82,11 ha	

Lappaveden käyttöomaisuuden tasearvo 31.12.2022 oli yhteensä 4 729 193 euroa. Rakennuksista ja rakennelmista tärkein on 1980 rakennettu ja 1987, 1994, 1999 laajennettu Porrasojan vedenkäsittelylaitos. Muita keskeisiä rakennusomistuksia ovat

paineenkorotusasemat Koskelassa, Sorvarinkankaalla ja Kiviniemessä, sekä Atrian 5 000 m³ vesisäiliö ja Jouppilanvuoren vesilaitos. Kiviniemen säiliöstä Lappavesi omistaa 50 %, Atrian uudesta vesisäiliöstä 20 % ja Jouppilanvuoren vesilaitoksesta 200 000 € osuuden.

Lappaveden käytössä oli kertomusvuoden päättyessä 34 kaivoa neljällätoista vedenottamalla. Yhtiöllä on toistaiseksi voimassa olevat vedenottoluvat yhteensä 15 800 m³/d pohjavesimäärälle.

Lappavesijohtoja oli kertomusvuoden lopussa noin 211 km. Kolmasosa johdoista on rakennettu jo ennen vuotta 1980, mutta pitkäikäisen materiaalin ansiosta niilläkin arvioidaan olevan käyttöikä jäljellä vielä vähintään 20 vuotta.

Henkilöstö

Yhtiön toimistossa työskentelivät toimitusjohtaja Olli Keski-Saari, vesilaitoksen päivittäistä toimintaa, huolto- ja kehitysprojekteja sekä hankintoja hoitava käyttöinsinööri Sakari Konttila, ja maksuliikenteestä, palkanlaskennasta ja kirjanpidosta vastaava toimistosihiteeri Päivi Kiviaho. Puolet toimitusjohtajan ja toimistosihiteerin työajasta myytiin vakiintuneen tavan mukaan sisaryhtiö Lapuan Jätevesi Oy:lle.

Ottoalueiden pohjavesitarkkailu ja Porrasojan käsittelylaitoksen sekä Heikkilän alkalointiaseman käyttö- ja kunnossapito olivat vedenkäsittelylaitoksen hoitajien Jarmo Mäenpään, Timo Kosken ja Jouni Ojaniemen toimialuetta. Vedenkäsittelylaitoksen hoitajien toimenkuvaan kuuluu myös viikko kerrallaan kiertävä virka-ajan ulkopuolisen ajan päivystys sekä samalla tavoin viikko kerrallaan kiertävä Kukkukankaan ja Nahkalan vedenkäsittelylaitosten ja jakeluverkoston käyttö- ja hoitovuoro.

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2022

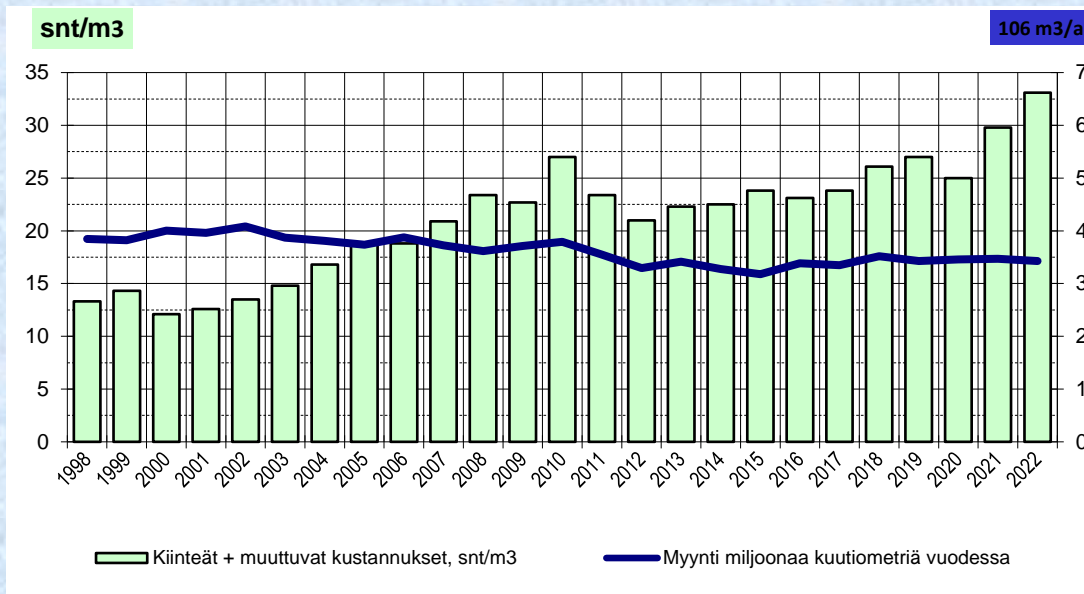
Kulunut vuosi ja lähiaikojen näkymät

Yhtiön perustaminen ja toiminta-ajatus

Lappavesi Oy:n toiminta alkoi Lappakangas-hankkeesta, jonka toteutuksen käynnisti Lapuan Vesi ja Viemäri Oy vuonna 1970. Lapuan Vesi ja Viemäri Oy:n toiminimen muuttaminen Lappavesi Oy:ksi rekisteröitiin 1972. Yhtiön toimialaksi tarkennettiin 1983 ”yleishyödyllisellä pohjalla toimien rakentaa ja ylläpitää talousveden hankinta- ja jakelulaitosta Lapuan, Kauhavan, Nurmon ja Kuortaneen alueella sellaisin ehdoin, että veden saanti elvyttää alueen tuotannollista toimintaa ja lisää sen hyvinvointia.”

Toteutunut tuloskehitys

Lappavesi Oy:n vedenmyyntitulot kehittyivät kahden sentin tariffinkorotuksen ansiosta myönteisesti ollen yhteensä 1 371 810 euroa. Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli kertaluontoisen vanhan toimiston osakkeiden alaskirjauksen, poikkeuksellisen paljon nousseiden kemikaalihintojen sekä runsaiden sähkö- ja automaatioteknisten korjausten ja uusintojen takia 107 271 euroa tappiollinen. Edelliseltä toimintavuodelta oli kirjattu 33 491 euron tappio.

Hallinnon menot toteutuivat 10 095 euroa alle ja käyttö- ja kunnossapitomenot 55 079 euroa yli talousarvion. Käyttökate oli 298 720 euroa eli vain 394 euroa edellisvuotta pienempi.

Lappaveden tariffi pyritään asettamaan niin, että lappaveden myynnillä kerätään vain yhtiön toimintaan, kehittämiseen ja tulevaisuuden turvaamiseen tarvittavat varat. Siksi kiinteiden ja muuttuvien kustannusten määrä myytyä vesikuutiometriä kohti kuvaa yhtiön toimintaa ja tehokkuutta liikevoittoa paremmin. Vuonna 2022 tämän lappaveden omakustannus-hinnan ilman pääomakuluja kertovan tunnusluvun arvo oli 33,1 snt/m³, kun se edellisvuonna oli ollut 29,8 snt/m³.

Pääomamenot olivat VT 19 ohituskaistahankkeen kanssa saavutetusta neuvottelutuloksesta ja Kukkukangasinvestoinnin viivästymisen takia 358 007 €, eli 1,5 milj.€ alle talousarvion.

Arvio tulevasta kehityksestä

Lappaveden tarjoama palvelu on osakaskuntien ja niiden asukkaiden kannalta korvaamattoman tärkeää. Toteutuneilla ja suunnitteilla olevilla investoinneilla yhtiö varautuu vedenhankinnan ja vedenjakeluverkoston ongelmatilanteisiin tavoitteena talousveden saannin turvaaminen kaikille asiakkaille silloinkin, kun teknisiä järjestelmiä menee epäkuntoon tai perättäiset kuivat vuoden heikentävät pohjaveden saatavuutta. Lappavedellä on käytettävissään määrän ja laadun suhteen toiminta-alueensa nykyisiin tarpeisiin riittävät pohjavesivarat, mutta erityistilanteiden varakapasiteetin kasvattamiseen on investoitava merkittävästi lähivuosina.

Odotamme yhtiön taloudellisen aseman pysyvän vakaana. 2022 lopulla kiihtyneestä hintainflaatiosta huolimatta lappavesitariffi päätettiin pitää 2023 talousarviossa ennallaan. Kemikaalikustannusten voimakasta nousua kompensoi edullinen 2-vuotinen sähkösopimus. Lappaveden tulevaisuuden merkittävin taloudellinen epävarmuus aiheutuu yleisen hintakehityksen heikosta ennustettavuudesta. Toimintaan epävarmuutta tuovat laitteiden ja varaosien saatavuushaasteet – erityisesti totutusta reilusti pidentyneet toimitusajat.

Arvio riskeistä ja niiden hallinnasta

Lappaveden suurimmat toiminnalliset riskit ovat laaja-alainen tai pitkäkestoinen sähkökatko, Lappaveden tai asiakasvesilaitoksen päävesijohdon vaikeasti löydettävä ja/tai korjattava rikkoutuminen, ja vedentarpeen äkillinen merkittävä kasvu. Riskien pienentämiseksi 2000-luvulla on i) hankittu varavoimakoneikot kolmelle päävedenottamolle, ii) modernisoitu Kukkukankaan, Nahkalan ja Jouppilanvuoren (Seinäjoen vesi) vanhat vesilaitokset, iii) rakennettu uudet yhdysvesijohdot Jouppilanvuori – Atria, Kukkukankaan laitos - Simpsiön vesitorni, Herojan vedenottamo – Kuortane, Lakaluoma – Haapakoski ja Nahkalan laitos – Kauhavan vesitorni sekä 5 000 m³ vesisäiliö ja paineenkorotusasema Atrialle, ja iv) hajautettu vedenhankintaa uusille pohjavesialueille. Riskeihin on siis merkittävillä panostuksilla jo varauduttu. Jouppilanvuoren vesilaitoksen modernisoinnin ja sen Nurmoon yhdistävän vesijohdon käyttöönoton (2019) jälkeen Lappaveden toimitusvarmuus on alalla yleisesti noudatettavin kriteerein arvioituna hyvällä tasolla.

Lappaveden suurin taloudellinen riski on vedenmyynnin nopea ja/tai merkittävä lasku. Vahvan taseensa, luonnollisen monopolinsa, toiminnallisen tehokkuutensa ja alhaisen nykytariffinsa ansiosta Lappavesi voi kuitenkin olosuhteiden niin vaatiessa sopeuttaa toimintansa merkittäväänkin myynnin laskuun.

Lappaveden toiminnan tärkeimmät ympäristöriskit ovat pohjaveden pinnan voimakas ja pysyvä aleneminen esiintymän ylikuormituksen tai poikkeuksellisten sääolojen seurauksena ja pohjavesien saastuminen onnettomuuden tai vahingon seurauksena. Näitä riskejä hallitaan pohjavesipintojen, pohjaveden laadun ja vedenoton jatkuvalla seurannalla ja vedenottoa hajauttamalla. Pohjaveden pinnan pitkän ajan trendit ovat tärkeimmillä pohjavesialueilla olleet loivassa nousussa vuodesta 1996. Vuodet 2018 ja 2019 aiheuttivat suotuisaan kehitykseen väliaikaisen notkahduksen, mutta useimmilla vedenottoalueilla on 2020-2022 jo palattu loivalle nousu-uralle.

Investoinnit ja niiden rahoitus

Vuosi 2022 ei ollut merkittävä investointivuosi, ja siksi aineellisen omaisuuden kirjanpitoarvon nettomuutos oli -215 078 euroa. Merkittävät investoinnit olivat neljän vedenottamon sähkökeskusten uusinta 35 513 € ja Porrassojan UV-laitteen ohjauskaapin uusinta 28 336 €. Kertomusvuoden 76 704 euron suuruiset kokonaisinvestoinnit rahoitettiin yhtiön kassasta.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnasta sekä ympäristövaikutuksista

Lappavesi Oy:n tutkimus- ja kehitystoiminnassa vuosi 2022 oli tavanomaista kiireisempi. Kukkukankaan laitoksen laajennus suunniteltiin ja luvitettiin, Nahkalan vesilaitoksen kapasiteetin kasvattamiseksi tarvittavat kemikaalilaitteistojen päivitykset suunniteltiin, Kauhavan haaran tärkeän venttiilikaivon saneeraus ja samalla Kauhavan suunnan varasyöttö vanhemmasta Lappakangas päävesijohdosta suunniteltiin ja kilpailutettiin, VT 19 ohituskaistahankkeen vesijohtomuutostyöt suunniteltiin, lappavesiverkoston sähköinen kartta päivitettiin ja uuden vesilain edellyttämän vesiturvallisuussuunnitelman (WSP) laadinta aloitettiin.

Lappavesi Oy:n toiminnan ympäristövaikutukset olivat 2,1 MWh sähköenergian kulutus, 140 tonnin sammutetun kalkin kulutus, 60 tonnin 50 % lipeän kulutus, 115 tonnin polyalumiinikloridin kulutus ja 300 tonnia vedenkäsittelysakkaa, joka on pääosin rauta(III)hydroksidia ja vettä. Porrassojan linkokuivattu rautasakka välivarastoitettiin laitoksen sakkahalliin, jossa se kuivui ennen loppusijoitusta maankaatopaikalle. Kukkukankaan ja Nahkalan vedenkäsittelylaitosten rautasakat, noin 4 tonnia laitosta kohti, johdettiin kunnalliseen viemäriverkkoon.

Lappaveden hallinto

Lappavesi Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Lapualla 15.3.2022. Yhtiökokouksessa käsiteltiin varsinaiselle yhtiökokoukselle yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat asiat. Hallituksen jäseniksi valittiin (suluissa henkilökohtainen varajäsen):

Olli Lahdensuo, Lapua (pj)	(Markku Mäenpää)
Tomi Saari, Kauhava (vpj)	(Markku Kankaanpää)
Ismo Jätteenmäki, Lapua	(Juha Hella)
Kari Laine, Lapua	(Matti Kuusisaari)
Rauno Laitila, Kuortane	(Ulla Siljamäki)
Arto Prusti, Seinäjoki	(Olli Isopahkala)
Alpo Puro-Aho, Kauhava	(Jari Tiensuu)
Juha Santtila, Seinäjoki	(Juha Takamaa)

Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Olli Lahdensuon, hallituksen varapuheenjohtajaksi Tomi Saaren ja tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:n Seinäjoelta, vastuullisena tilintarkastajana JHT/HT Tuula Ylikangas.

Lappaveden hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa, mistä kokouksista merkittiin pöytäkirjoihin yhteensä 28 pykälää. Hallituksen käsittelemistä asioista tärkeimpiä olivat VT 19 ohituskaistahankkeesta johtuvat vesijohtotyöt, Lappaveden ja Lapuan Jäteveden yhdistäminen ja 50-vuotishistoriateos ja -juhla.

Hallituksen esitys koskien yhtiön voittoa

Lappaveden tilikauden 2022 tulos oli -107 101,41 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden tulos siirretään sellaisenaan voitto- ja tappiutilille yhtiön vapaaseen omaan pääomaan.

Lapuaalla 15.2.2023

Lappavesi Oy, hallitus

LAPPAVESI OY TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	LAPPAVESI OY TASE	31.12.2022	31.12.2021
LIIVEVAIHTO	1 379 796,11	1 326 903,94	VASTAAVAA		
Liiketoiminnan muut tuotot	55 907,64	885,04	PYSYVÄT VASTAAVAT		
Materiaalit ja palvelut			Aineettomat hyödykkeet		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-512 682,85	-441 485,92	Aineettomat oikeudet	147 094,64	147 094,64
Ulkopuoliset palvelut	-106 647,11	-131 469,18	Aineelliset hyödykkeet		
Henkilöstökulut			Maa- ja vesialueet	722 452,10	722 452,10
Palkat ja palkkiot	-303 268,90	-287 548,32	Rakennukset ja rakennelmat	3 725 608,99	3 946 817,59
Henkilösivukulut			Koneet ja kalusto	252 167,86	246 738,76
Eläkekulut	-49 228,68	-42 052,20	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	28 964,14	28 262,89
Muut henkilösivukulut	-24 259,72	-27 614,64	Sijoitukset		
Suunnitelman mukaiset poistot			Osakkeet ja osuudet	1 530,05	94 139,38
Arvon alentumiset	-92 609,33		PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 877 817,78	5 185 505,36
Rakennuksista ja rakennelmista	-221 796,10	-228 866,94	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Koneista ja kalustosta	-70 688,53	-81 347,73	Lyhytaikaiset saamiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-140 896,78	-98 505,02	Myyntisaamiset	149 255,42	163 879,86
LIIVEVOITTO-TAPPIO	-86 374,25	-11 100,97	Muut saamiset	1 836,25	0,90
Rahoitustuotot ja -kulut			Siirtosaamiset	7 289,40	158 381,07
Korko- ja rahoitustuotot	4,27	41,53	Rahat ja pankkisaamiset	303 094,91	426 910,45
Korko- ja rahoituskulut	-20 900,53	-22 431,15	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	461 475,98	592 735,85
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	-107 270,51	-33 490,59	VASTATTAVAA		
Tilinpäätössiirrot			OMA PÄÄOMA		
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)	169,10	3 360,98	Osakepääoma	655 932,91	655 932,91
Tuloverot	0,00	0,00	Muut rahastot	1 685 952,63	1 685 952,63
Aikaisempien tilikausien verot	0,00	0,00	Edellisten tilikausien voitto	1 592 132,77	1 622 262,38
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-107 101,41	-30 129,61	Tilikauden voitto	-107 101,41	-30 129,61
			OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 826 916,90	3 934 018,31
			TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
			Kertynyt poistoero	44 258,64	44 427,74
			VIERAS PÄÄOMA		
			Pitkäaikainen vieras pääoma		
			Lainat rahalaitoksilta	1 090 354,10	1 342 426,15
			Lyhytaikainen vieras pääoma		
			Lainat rahalaitoksilta	252 072,05	260 405,90
			Ostovelat	51 157,16	127 569,01
			Muut lyhytaikaiset velat	33 078,08	33 374,98
			Siirtovelat	41 456,83	377 764,12
			VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 468 118,22	1 799 795,16
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 339 293,76	5 778 241,21